

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۵۰

اسف

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۵۰، «اسف» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «اسف» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «اسف» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۵۰
ریشه	اسف
تعداد تکرار	۵
تعداد مشتقات	۴
تعداد ریشه مرتبط	۴۸

فهرست مشتقات

۱. اَسْفُونَا (۱) ۲. اَسْفَاءً (۱) ۳. اَسْفَاً (۱) ۴. اَسْفَاءً (۲)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۴۱. لقی (۱)	۳۱. عهد (۱)	۲۱. ربب (۳)	۱۱. بئس (۱)	۱. اثر (۱)
۴۲. لوح (۱)	۳۲. عین (۱)	۲۲. رجع (۲)	۱۲. بیض (۱)	۲. اخذ (۱)
۴۳. موسی (۲)	۳۳. غرق (۱)	۲۳. رود (۱)	۱۳. جرر (۱)	۳. اخو (۱)
۴۴. نفس (۱)	۳۴. غضب (۳)	۲۴. رؤس (۱)	۱۴. جعل (۱)	۴. امر (۱)
۴۵. نقم (۱)	۳۵. قتل (۱)	۲۵. شمت (۱)	۱۵. جمع (۱)	۵. امم (۱)
۴۶. وعد (۳)	۳۶. قول (۴)	۲۶. ضعف (۱)	۱۶. حدث (۱)	۶. امن (۱)
۴۷. ولی (۱)	۳۷. قوم (۵)	۲۷. طول (۱)	۱۷. حزن (۱)	۷. انن (۱)
۴۸. یوسف (۱)	۳۸. کظم (۱)	۲۸. ظلم (۱)	۱۸. حسن (۱)	۸. یجمع (۱)
	۳۹. کود (۱)	۲۹. عجل (۱)	۱۹. حلل (۱)	۹. بعد (۱)
	۴۰. لعل (۱)	۳۰. عدو (۱)	۲۰. خلف (۲)	۱۰. بنو (۱)

فهرست آیات

۱. {الأعراف - ۱۵} وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي أَعْجَلْتُمُ أَمْرَ رَبِّكُمْ وَأَلْقَى الْأُتْرَاحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ قَالَ ابْنَ أُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّوْنِي وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِي فَلَا تُشْمِثْ بِي الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ
۲. {يوسف - ۸۴} وَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسَفًا عَلَىٰ يُوسُفَ وَابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ
۳. {الكهف - ۶} فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ عَلَىٰ آثَارِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِدَا الْحَدِيثِ **أَسَفَا**
۴. {طه - ۸۶} فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ يَا قَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَ فَظَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي
۵. {الزخرف - ۵۵} فَلَمَّا **أَسْفُونَا** ائْتَقَمْنَا مِنْهُم فَأَعْرَفْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ